

- Cynia*, *Cynocrämbe*, *Brasica Canina*, *Linorostis agria*, vid. Herb. Mercurial.
Germ. Ringel-Kraut/ oder Hunds-Röhl.
- Cinnabar*, *Zingifur*, idem quod *Cinnabaris*. ♀. Germ. Zinnober.
- Cynocoprus*, est *Stercus canis*. Germ. Weisser Hunds-Dreck.
- Cynoglossa*, Germ. Hunds-Zunge / vid. Rad. *Cynoglossæ*.
- Cynosbati* seu *Cynosbatos*, sunt Fructus seu Capita rubra matura feminibus impleta, à Rosis domesticis seu sylvestribus relicta. Germ. Hagenbutten / Büt-tel-Hüfen/ oder f. v. Arb. Kigel.
- Cynomorphus*, *Sanguis Herculis*, *Sabafaran Arabum*, vid. *Crocus*.
- Cyperus Babylonicus*, vid. Rad. *Galangæ minoris*.
- Cyperus Indicus*, vid. Radices *Curcumæ*, Germ. Curcum-Wurzel.
- Cyperus longus & rotundus*, vid. Rad. *Cyper*.
- Cyperus & Cypirus Romanus*, seu *Cypus longus*, vid. Rad. *Cyper*.
- Cyperus odoratus peruvianus*, vid. Rad. *Contrayervæ*, Germ. Giff-Wurzel.
- Cyphi*, est Confectio quædam aromatica ad suffitum, quâ quondam Ægypti Sacerdotes usi, *Dioscorid. Lib. 1. cap. 24.* concinnabatur olim ex 16. rebus & c.
- Cypressus hortulanus*, Germ. Cypressen-Kraut. Est Abrotatum fœmina, seu *Abinthium marinum*, vel *Cyparissus humilis*, vid. Herbas.
- Cyprium Æs*, id est *Cuprum*. ♀. Germ. Kupffer/ *Scrib. Larg.*
- Cyræmia*, *Cyrænia*, *Cyrænia & Crocomma*, id est, Fæx Olei & de Croco.
- Cyrenaicus*, est epitheton succi, *Laserpitium veterum dicti*.
- Cyrenia*, *Myacantha*, *Genitura Herculis*, *Hyeromyrtus*, *Palma marina*, vid. Rad. Brusci, Germ. Brusken- oder Rusken-Wurzel.
- Cyriacus*, epitheton est *Pastilli*, ad *Nomas & Putredines utilis*.
- Cyrenia*, vide *Cyræmia*. *Mart. Rul. & Johnson.*
- Cyronia*, idem est ac *Cydonia mala*. Germ. Quitten.
- Cysteolithos*, idem quod *Lapis Spongiæ*, ab usu & virtute *Calculum vesicæ frangendi* ita dictus. *Schrad. Lib. 3. cap. 8. n. 9.*
- Cystica*, sunt *Medicamenta adversus Vesicæ morbos*.
- Cystis*, *Vesicam* significat. Vid. *Lex. Brun.*
- Cythion*, nomen est *Collyrii*. Vid. *Corn. Cels. Lib. 6. c. 6. Gorr.*
- Cyttari*, *Calyculi*, *Cupula*, & *Putamina Glandium*, vid. *Glandium Calyculi*.
- Cyzicenus*, est epitheton *Emplastri* facientis ad *ulcera chronica*, & *nervos præcisos* apud *Galen. Lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.*

D.

- Simpliciter à Medicis script. legendum est *Da*, vel *Detur*.
- D. & S.* ita à Medicis scriptum, legendum est *Da & Signa*, vel *Detur & Signetur*.
- Daaren*, i. e. *Cubebæ*, Germ. *Cubeben*.
- Dab*, est quoddam *Animal* ut *Lacerta magna*. Ejus *Stercus* tollit *lentigines*, & confert *albugini oculi*.
- Dabat*, est *Viscus*. Germ. *Peim*.
- Dabessis*, est *Testudo*, Germ. *Schild-Kröte*.
- Dablan*, est *Species Palmarum*, vid. *Plin. Lib. 13. cap. 4.*
- Dacanto*, i. e. *Stercus bovinum*.
- Dach*, est *Saxi species*. *Mart. Rul. & Johnson*
- Dacryon & Dacry*, idem est quod *Lachryma*. Germ. *Thränen*/ ut *Lachrymæ Cervineæ*. Dicitur etiam de succis *Plantarum*, ut *Opium*, & *Gummi*, ut *Mastix*.
- Dactileus & Dactyletus*, est *Hermodactylus*, Germ. *Zeitlosen*.
- Dactilitis*, est *Aristolochia longa*, Germ. *Osterlucen*/ *Koltsurtz*.
- Dactylus Indus*, i. e. *Tamarindus*. Germ. *Tamarinden*.
- Dactyideus*, est *Lapis Lincis*. Germ. *Luchsen-Stein*.

Dactyli

- Dactyli* { *acidi,*
{ *indici,*
{ *nigri,* } vid. Tamarindi, Germ. Tamarinden.
- Dactyli marini*, dicuntur Balani ostreacei, inter dura saxa in mari propè Anconam geniti. *Aldrov.*
- Dactylodachme*, est Mensura quatuor digitorum transversorum, quâ interval-
la dimetitur.
- Dactylus* sive *Digitus*, est minima quæque Mensura, quibus rerum intervalla
dimetitur. *Lex. Brun.*
- Dactylus Idæus*, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden Stein / oder Fingerstein.
- Dactylus*, *Palmula*, *Caryota*, *Nucleus palme & Caryotides*, Germ. Dacteln / oder
Datteln. Est Fructus Palmæ, oblongo-rotundus, dulcis, intus durissi-
mum continens nucleum. Arbor procera est, viginti passuum & ampli-
us, crescit in Judæa, Syria, Palestina, Africa, Ægypto, India, &c. Adve-
hitur ex Alexandria Ægypti. Folia ensibus similia habet, deorsum can-
narum modo decidentia, vere floret. Ramus enim quodam involucro
oblongo, vesicæ modo, ad ver usque clauso & tunc aperto præditus, flo-
res emittit parvos, albos, odoratos, racematim deorsum ab inve-
lucro residentes ac pendentis. Autumnò fructus maturantur.
- Dadastion*, i. e. Filius ante Patrem.
- Dadarus*, est Gummi Opoponax.
- Dafimidis*, id est Mucilago, Germ. Schleim.
- Dafnidis*, est quædam species Cassiæ lignæ.
- Dafnochochi*, sunt Baccæ Lauri. Germ. Lorbeer.
- Dafrues*, est Medicamentum Metallicum.
- Dadalus*, vocatur Mercurius ☿. Germ. Quecksilber.
- Daga*, est Mordicatio facta à stercore.
- Dahamebe*, i. e. Adamas, Germ. Diamant.
- Daiib*, *Deab*, *Deheb*, *Deheheb*, ist est Aurum ☉. Germ. Gold.
- Dalin*, nomen esse Insectorum è stercore oriundorum, incertum, patet ex *Pa-
racels.* Lib. 1. *Philos.* ad Athen. cap. 20.
- Dama*, vid. Rupicapra, Germ. Gämbs.
- Damassonium*, seu *Alisma & Mentha Saracenicæ*, Germ. Frauen-Balsam / oder
Frauen-Mung. vid. Herbas.
- Danati & Daniti*, est Pondus sex granorum Hordei.
- Danic*, est Pondus sex Granorum, Germ. Ein Gewicht von 6. Gran.
- Danich*, est Lupinus, videatur Lupinus, Germ. Fenchbohnen.
- Dansir*, *Densir*, est Arena ☉. Germ. Sand.
- Daphne Alexandrina*, *Laurus Alexandrina*, *Bonifacia*, *Uvularia*. *Lingua pagana*,
Germ. Zäpflein-Kraut / vid. in Herbis Hippoglossum.
- Daphnoides*, vid. Cort. Mezerei, Germ. Sendelbast-Rinden.
- Daram*, id est Gemma. Germ. Edelgestein.
- Darchem*, est Cinamomum selectum & purum.
- Darsium*, est Cinamomum, Germ. Zimmet.
- Dasyodia*, *Cybelia*, *Quadragesima*, vid. Flor. Violarum, Germ. Violett-Blumen.
- Dasyptus*, h. e. villosos pedes habens. Strictè Cuniculum seu Leporem signifi-
cat. Germ. Ein Haß.
- Datura Indorum*, est Planta ex generibus Stramoniarum, & vim habet insigniter
anodyno-narcoticam, vid. *Bartholinus & Bertoletus*.
- Daucus*, vid. Semen Dauci. Germ. Vogelneß-Saamen.
- Daveridon*, est Oleum Nardinum, Germ. Narden-Öhl.
- Daura* est Elleborus, Germ. Christ-Wurzel / alii Aurum foliatum intelligunt.
Germ. Geschlagen Gold.
- Daurach*, id est Pondus, Germ. Gewicht.
- Dausis*, est Avena, Germ. Haber.
- Daximalios*, i. e. Urtica, Germ. Brennessel.

- Daximum*, est Rubia tinctorum, Germ. Färber-Röthe.
- Dealbatio*, sive *Leucosis*, pertinet ad artem Cosmeticam, quâ facies, dentes, cicatrices vel aliud quid dealbatur. Pertinet quoque ad spagyricam, ita dealbatio dicitur 3^{ti}um opus in regimine Lapidis Philosophici. Dealbandi quoque modos fucatos, quibus Metalla tingi possunt, tradidit *Paracelsus* in Manual.
- Deauratio*, dicitur, quando Pilulæ ob amaritiem evitandam aurô foliatô obducuntur. Item Tinctura fucata metallorum, monetarum &c. in colorem ☉reum.
- Debalium*, est Polium, Germ. Polen.
- Debe*, i. e. Aurum, ☉ Germ. Gold.
- Deben*, est Oleum, quod fit de Been fructu.
- Debesis*, id est, Testudo. Germ. Muscheln.
- Decamyron*, est nomen malagmatis apud Oribasium, quod ex decem aromatum generibus paratur, vel unguentum Nardinum intelligitur.
- Decantatio*, est Liquoris materiæ supereminens per inclinationem effusio. Germ. Abgießung.
- Decatorthoma*, dici potest Medicamentum compositum, quod ex decem simplicibus parari potest & componi solet, *Keuchen ad Seren*.
- Dechiceschene*, i. e. Farina hordei. Germ. Gersten-Mehl.
- Dechin*, dicitur omne Oleum præter illud olivarum.
- Decimar*, est plumbum naturæ 4 vis. Germ. Bley in der Natur Zinns.
- Decoctio* seu *Decoctum*, vid. Apozema.
- Decoctum* ♀ niale, ꝛ. Ligni Lentiscini, visci quercini aa. ʒvj. fol. beton. mj. rasuræ saffras ʒj. ꝛ. nii crudi crasse ʒ sat. in petia ligat. ʒij coque in f. q. ∇ Fontanæ ad ʒij. fiat colatura. Dosis ʒvi. manè &c.
- Decompositum*, auget significationem compositi, estque illud, quod jam in compositione (ut dicunt) per corruptionem & generationem convenit.
- Decortitatio* est, quando res, ut fructus, radices, semina &c. à suis corticibus liberantur, vid. Excortitatio, Germ. Schelung / oder Abschelung.
- Decrepitatio*, de Sale communi & similibus dicitur, quæ cum ad ∇nem sine fusione calcinantur, strepitum seu crepitum edunt. Germ. Krachung.
- Decupelatio*, idem quod Decantatio. Germ. Abgießung.
- Decusis*, idem quod *denarius*, vel uniceæ pars septima.
- Declation*, i. e. Mentaltrum.
- Declichisa*, est cortex indus stypticus.
- Deeb*, i. e. Aurum. ☉.
- Deen*, est Lignum Indum.
- Defectus*, significat absentiam vel carentiam alicujus rei, quæ usu æstimatur, Germ. Mangel.
- Defensivum*, Chirurgis vulgare nomen est. *Paracelsus* etiam ad interna transulit. per *defensi-va* intelligens *Confortati-va*, & que *Symptomata* graviora prohibent.
- Deflagratio*, est operatio chymica, quâ Medicamenta deflagrantur, hoc est, per ∆nem subito purgantur, ut est Nitri cum Fre, ♀ nii cum Otro, unde subito flamma exoritur. Germ. Brunn.
- Defrutum*, est mustum ad dimidias coctum, ut *Sapa* ad tertias, Germ. Ein ge-
tochter Saft.
- Degegi*, id est, gallina, *Mart. Rulandus*.
- Dego*, *Degoa*, est Lac, ex quo extractum est Butyrum.
- Dehen*, est quodvis Oleum, exceptô oleô olivarum.
- Dehene*, *Dena*, *Dehin*, est Sanguis. Germ. Bluth.
- Dehenes*, *Duenes*, est Atramentum. ☿.
- Debener*, *Duenec*, *Dubenec*, id est ☿ Romanum, vid. Vitriolum.
- Dehim* & *Dem*, est sanguis hominis, Germ. Menschen-Blut / Lexic. Johnsoni.

Deje-

- Dejectiona*, vide *Catoretica*, Germ. *Unter sich purgiren*.
- Deisparia* dicuntur, quæ difficile corrumpuntur in Cibis. *Oribasius*.
- Deleterium*, est quodvis venenosum, ab esca, quâ animalibus exitus paratur.
- Deliquium*, in aëre, est Liquatio concreti, quæ fit, in sinus ante se humiditate externa, & siccitatem resolvente, ut fluat. Ità resolutum quod est, liquor vocatur, & consistentiam habet ∇ eam.
- Deliquium Chymicum*, est destillatio per inferiora, mediante Δ ne: vel calcis in cellis humidis suspensæ deliquatio, & in humorem lixiviosum resolutio.
- Deliquium*, est Descensio frigida, quando Corpora coagulata cellæ, aëri, puteo, aut alii frigido & humido loco super Marmore, tabula vitrea, vel in manica Hippocratis (ut vocant) exposita, externæ humiditatis hisce corporibus sese adjungentis adjuvamine, in liquorem resolvuntur, & in subiectum vas defluunt & destillant. Resolvuntur autem in frigido potissimum pulveres calcinati, salia & ejusmodi alia Corpora salium naturam redolentia. Sed omnia, quæ in frigido resolvuntur, in calido rursus coagulantur.
- Deliquium embapticum*, est, cum res in humorem demersa eo usque detinetur, donec deliquerit. Hoc fit dupliciter, nam res aut vasculo contenta immergitur, aut ipsa humoris substantia non accedat, vel saltem tenuissimus sudor permeet, veluti cum in Vase cereo, vel vesica bubula imponitur, & cum delicuit, extrahitur; quæ res si humor est calidus (quod fit plerumque) simulacrum balnei est: aut in ipsum humorem finitur diffundi, seu nudè seu lintea petia interveniente, qua simul segregantur fæces, seu sordes &c. Videantur *Mart. Rul.* & *Johnson. Lexicon*.
- Deliquium vaporosum*, est, cum res in subtilem grem redacta aëri vapido exponitur, & humescendo in Liquorem solvitur &c.
- Delitron, Delitiron*, est venenum pharmacum.
- Delon*, est Fructus Melonis, Germ. *Melonen*.
- Delpfax*, idem quod *Scropha* sive *Sus fœmina*.
- Delphinus*, nomen piscis est ex Cetaceorum genere, *Gal. Lib. 3.* ob nimiam pinguedinem lardo porcorum non cedentem, *Porcus marinus* dict. &c.
- Delphus*, item *Edelphus*, terminus Paracelsicus, quò denotatur separatio aliqua de Mineralibus, v. gr. d. o-o co.
- Dem & Dehim*, est sanguis hominis. Germ. *Menschen: Bluth*.
- Demadesco*, est probè madefio.
- Demalchoera, Demelandrium*, i. e. sanguis Draconis, Germ. *Drachen: Blut*.
- Demersio* sive *Immersio*, est, quando Chymici Metallum aliquod liquori solventi submergunt, Germ. *Unterdungung*.
- Demest*, est Arbor Lauri, vid. *Avicenn*.
- Denarius*, est Unciæ pars septima. Uncia enim continet septem Denarios, aliquando etiam pro Drachma sumitur, vid. *Aureus*.
- Denarolibanum, Herba salutaris* sive *læteritis Apulei*, vid. *Rorismarinus*, Germ. *Rosmarin*.
- Denequat*, i. e. Borax, Germ. *Borax. N.*
- Denodatio*, i. e. Dissolutio.
- Denoquar*, est Borax $\mathcal{M}$. Germ. *Boras oder Borrax*.
- Dens Apri* seu *Suis feri*, Germ. *Wilder Schweins: Zahn*. vid. *Dentes Apri*.
- Dens*, denotat partes osseas in utraque maxilla occurrentes certis alveolis, quæ pothria dicuntur, infixas, quæ radices vocantur, & partim supra gingivas extantes, vid. *Lex. Brun*.
- Dens caballinus*, vid. *Hyosciamus*, seu Sem. *Hyosciami*.
- Dens caninus*, vid. *Herb. seu Rad. Taraxaci*, Germ. *Pfaffen: Röhrlin*
Wurzel.
- Dens equi marini* seu *Hippopotami*, Germ. *Meer: Pferds: Zahn*. Vid. *Hippopotamus*.
- Dens Leonis*, vid. *Herb. seu Rad. Taraxaci*.

- Dentales, Antali*, sunt Ossa satis alba, sicut canini dentes, sed longiores & intrus perforati & inanes. Oriuntur in cavernis lapidum existentium in profundo maris. Frigida sunt, & virtutem habent abstersivam.
- Dentalis lapis*, dicitur materia illa tartarea vel tephacea, quæ ex vitriosis portionibus coagulatis adhæret dentibus, & in Lapideam ferè duritiem consolidatur. *Helmontius*.
- Dentalium, Dentale*, Germ. Zahn-Muscheln. Est species Conchilii, vel Conchula parva oblonga exterius asperula, intus lævissima.
- Dentalium & Dentale*, quoque Conchula marina est parva, alba, glabra, dentatam rimam habens, hinc *Dentale, Dentalium*, Germ. Zahn-Schnecken-Stein. Inveniuntur ad maris Ripas.
- Dentaria Apuleij, Uva serpentina*, vid. Rad. Bryoniæ, Germ. Jaun-Rüben.
- Dentaria major & minor*, vid. Radices Dentariæ.
- Dentaria radix*, vid. Rad. Pyrethri, Germ. Bertram-Wurzel.
- Dentarius*, nomen est Medici vel Chyrurgi, qui ex professio artem dentes evellendi & curandi exercet. *Gal.*
- Dentes apri*, Germ. Blide Schweins-Zahn, ad Pleuritidem adhibentur. Sunt dentes animalis satis noti.
- Dentes equi marini seu Hippopotami*, Germ. Seesferds-Zahn.
- Denticaria*, est Plumbago, propter vim nimirum succurrendi dentibus dolentibus, ita nominata. vid. *Panarollus, Strobelberg. & Tabernæ montanus*.
- Dentifricium*, est Medicamentum ad dealbandos, extergendos & stabiliendos dentes, gingivisque roborandis paratum. Germ. Zahn-Pulver.
- Dentrificium infantum*. ꝛ. Butyri rec. ꝑ. cerebri leporini ꝑ. anaphromel. ꝑ. corall. rubr. ppt. ꝑ. Misc.
- Dentrites, Lithodendron, Gorgonia, Curallium, Corallium, Corallum* vid. *Corallium*.
- Deob*, dicitur Aurum ☉. Germ. Gold. Limatura ejus confert Cardiacæ Melancholicæ, & debilitati Cordis.
- Deobstruentia sive Deoppilantia*, sunt Medicamenta, quæ obstructions aperiunt.
- Deoppilantia, Deoppilativa*, etiam dicuntur Medicamenta Aperientia, Deobstruentia. *Helmontius*.
- Dephlegmatio*, est Operatio, qua reiteratâ destillatione, ∇ superflua à ꝑ-bus, vel puriori parte separatur. Germ. Säuberung von den wässerichten.
- Depilatorium*, dicitur Medicamentum, quod Pilos corrumpit, estque triplicis generis: vid. *Lexic. Brun.*
- Deps*, est Pulegium agreste, Germ. Feld-Polen.
- Depsis*, i. e. Declinatio morbi.
- Depuratio*, est rei alicujus puri ab impura separatio, ut est despumatio, clarificatio &c. Germ. Säuberung.
- Depuratio, Mundatio*, sumitur à Chymicis pro exaltatione alicujus rei, vid. *Theatr. Chym. Vol. II.*
- Derasum*, i. e. Caryophyllata. Germ. Karoffel Wurzel.
- Deris*, idem quod *Cutis, Corium, Aluta*, Germ. Haut / oder Leder.
- Derma*, hoc est *Cutis, Corium, Aluta*, Germ. Haut oder Leder.
- Derobub*, est Miliun Solis.
- Derolifar*, i. e. Mentastrum.
- Derquet* est Vernix. Germ. Fernis.
- Derfes*, est occultus Terræ fumus seu vapor, ex quo nascitur omne lignum & crescit: hoc est succus arborum nutritius. *Mart. Rul.*
- Derunagati*, est Esula, Germ. Wolfs-Milch / Teuffels-Milch.
- Descensio*, chymicè accipitur pro Destillatione per descensum, estque calida vel frigida.
- Descensio calida*, (vulgo Destillatio per descensum) est liquoris è corporibus dissoluti inverso vase Destillatio.
- Descensio frigida*, est quando liquor dissolutus in frigido descendit, estque deliquium vel Philtratio.

Descensio-

Dia, est Præpositio, quæ sæpè additur præparationibus medicamentosis, ut, *Diaprunum*, hoc est, compositio ex prunis, sic dicitur *Diasenna*, *Diajreos*, *Diaphœnicum* &c.

Diabifasa, est Semen Rutæ agrestis, Germ. *Rauthen-Saamen*.

Diabissara, est Confectio Diahirundinis, à Bissara, quam recipit, vid. *Oribasius*.

Diabotanium, dicitur Emplastrum ex herbis confectum, cujus descriptionem vide in *Galen*. Lib. 6.

Diabrosis, *Anabrosis*, est Erosio à re acri & mordaci facta.

Diacadmias, est nomen Emplastri à Cadmia seu basi ita dicti, apud *Scribon*. *Larg. comp.* 242. cui simile legitur apud *Gal*.

Diacarcinon, est nomen Antidoti ex cancris, adversus morsum Canis rabidi. *Gal*. Lib. 11. &c.

Diacaryon, id est Rob Nucum, Germ. *Nuß-Schelffen-Safft*.

Diacatholicum, dicitur quasi Universale.

Diaceltateffon Paracelsi, est M tum vivum vulgi, coagulatum in Alcheff & tinctum cum ∇ ovorum, fitque arcanum Corallinum, de essentia & conditione aureitatis, quia est etiam horizontale. *van Helmont*.

Diacheirismos, est Tractatio manuarum, quæ manibus perficitur. Dicitur de Medicamentorum præparatione apud *Hippoc*. Lib. 2.

Diachrysu, nomen Emplastri ad fracturas, Aureum dicendum apud *Gal*. &c.

Diachylon, Emplastrum dicitur ex mucilagibus sive succis compositum, emolliens, concoquens.

Diachytos, est nomen Vini, quod paratur uvis in Sole siccatis, locò clauso per dies septem in cratibus totidem pedes à terra altè, noctibus à rore defensis, octavo die calcatis. Ita fieri optimi odoris saporisque vinum, testantur ex *Plinio*, Lib. 14. cap. 9.

Diacilon, est Succus Fœnugræci.

Diaciminum, est Electuarium de Cimino.

Diaclyfma, significat specialiter *Collutionem oris* per liquores, qui in ore detinentur, iterumque exspuuntur; & sub se comprehendit Gargarismum & Apophlegmatismum, *Schreæd*. Lib. 2. cap. 61.

Diacochlacon, est nomen Lactis, in quo silices igniti prius sunt extincti.

Diacodion seu *Diacodyon*, est Confectio ex capitibus papaveris parata, cujus varias formulas veterum tradidit *Galen*. Lib. 7. de C. M. S. L. cap. 2.

Diatodion montanum, est Syr. de siliquis, Germ. *Johannis-Brod-Safft*.

Diacodion simplex, est Syr. papaveris albi, Germ. *Weisser Mag-Saamen-Safft*.

Diacodion solidum, seu *in solido usitatum*, est Confectio in Rotulis ex Emulsione papav. albi & s. q. sacchari albi.

Diacomidion, est Gummi Arabicum.

Diacones, est nomen Emplastri ex cote parati, *Galen*. Lib. 6.

Diacoprægia, est Medicamentum ex fimo vel stercore Caprino, adversus splenes & parotides paratum, *Lex. Blanc*.

Diacorum, est Confectio ex Acoro sive calamo aromatico à Mesue excogitata, cujus descriptionem & commendationem *Zwölfferianam* vid. in *Disp.* August. Class. 14.

Diacrisis, denotat Chymicam solutionem.

Diacrocu, est nomen Collyrii sicci, quod Crocum recipit, apud *P. Aeginet*. Lib. 7. cap. 16.

Diacydonium seu *Diacydonites* & *Diacithoniton*, Germ. *Rütten- oder Quitten-Sattvergett* / est Confectio stomachica, ex succo malorum Cydoniorum vel Cotoneorum parata. Vid. *Dispensat*.

Diacyridium seu *Diagrydium*, est Scammonea præparata.

Diadaphnidon, nomen est Emplastri, ad extrahendum, & pus movendum, à baccis

- baccis Lauri ingredientibus sic dicti, ejus Descriptionem vide apud *Cels.* Lib. 5. cap. 19. Germ. Ein Zugpflaster.
- Dadopniodon*, est Epithema ex Lauro viridi.
- Diadiphtamum*, Emplastrum est à Diptamo.
- Dieretica* sunt Medicamenta Corrodentia & Exedentia.
- Diaelectri*, sunt Trochisci de Karabe, nam Electrum est Karabe.
- Diaglaucia* seu *Diaglaucium*, est nomen Collyrii ad incipientes Lippitudines & Ophthalmias laudati à *Scribon.*
- Diagrydium* est Scammonium præparatum.
- Diagrydium* ♂ *niatum*, est Pulvis Comitit à Warwich, seu Cornachinus.
- Diagrydium* rosatum, præparatur per infusionem Succu Rosarum.
- Diagrydium* ♀ *ratum*, præparatur per fumum Sulphuris, & nominatur *Cholagogum simplex.*
- Diabimabad*, est Cataplasma. Germ. Ein Umschlag.
- Dialoës*, dicitur de Medicamentis Aloën basin habentibus. Ità Hiera Officin. Picra vocatur &c.
- Dialon*, i. e. de Sale, undè Emplastrum seu Cerotum Dialon dictum à Sale quod recipit. *Oribasius.*
- Diamarenatum*, dicitur Confectio ex Cerasis acidis, in pulpam redactis & per Cribrum trajectis. Cum Saccharo ut & Aromatibus parata, unde dividitur in *Diamarenatum simplex* & compositum, apud *Schroed.* Lib. 4. Germ. Amarellen- oder Wein-Kirschen-Lattvergen.
- Diamas*, est Adamas, Germ. Diamanth.
- Diamascien*, *Dyamassien*, id est Flos Æris.
- Diamastema*, est Masticatorium.
- Diamoncos*, i. e. Saxifragia. Germ. Stein-Bruch.
- Diamoron*, est nomen Medicamenti in Officinis notissimi, sive Rob ex Moris parati. Videantur Dispensatoria.
- Diana*, Chymicis ænigmaticè dicitur *Ŷtum Philosophorum*, *Ŷna alba*, *ŶVirgo.* Libav. *Alcbym. Pharm.* cap. 31. &c.
- Dianucum*, est Rob ex succo Nucum paratum, Germ. Nuß-Schelffen-Safft.
- Diapasma*, Plinio, Medicamentum aridum ex siccis Pulveribus conflatum inspersibile, quod aut vestibis ad gratiam odoris, aut ulceri, vulnèrique variâ ratione, aut potui etiam ad luxum inspergitur.
- Diapencia* & *Diapensia*, vide *Alchimilla* & *Sanicula*.
- Diaphœnicon* seu *Diaphœnicum*, dicitur Medicamentum ex Palmulis seu *Dactylis* confectum, vel Emplastrum calidum & frigidum stomachicum, *Mesue* in Dispensatorio August. &c.
- Diaph.* ità à Medicis præscriptum, legendum est Diaphoreticum.
- Diaphorare*, est Resolvere & Consumere, inde Diaphoretica, i. e. Resolutiva & Consumptiva; inde Diaphoresis quæ est Resolutio, aut sudoris Provocatio, quæ fit pororum apertione.
- Diaphoreticum*, est Medicamentum Sudoris expulsum.
- Diaphoreticum* ʒle. præparatur ex butyro ʒli, beneficiò ʒ Pluvialis, ʒtus ʒ edulcoratur & exsiccat, quidam putant *Antihæcticum Poterii.* ʒ.
- Diaphoreticum* ʒle, præparatur ex ʒ niis optimi & ʒ sati & ʒtis. aa, optimè mixta donec cessat fumus calcinentur, mixturæ ʒ fatæ addatur ʒ plum ʒ tri optimi & procedatur ut in præparatione ʒ ni Diaphoretici & hoc est Cachecticum Ludovici, Sig. ʒ, ʒ.
- Diaphryges* & *Diaphryges*, tria sunt Genera seu Species secundum *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 69. 1. est Genus scilicet nativum metallicum, quod in Cypro gignitur & extrahitur solum lutosum &c. Vid. *Diosc.* & *Mart. Rul.*
- Diaphrygis*, prima species factitia, est Fæx Æris perfecti subsidens, & fit simul cum flore Æris, obfusione frigidæ ʒæ sublato ære, fornacum in ima parte cohærens invenitur, habens astringentem & gustum Æris. Alterum factitium genus est simpliciter, quando Pyrites ut Calx concrematur in Camino, donec rubescat, ut rubrica.
- Diaphros*, id est, quod spumat. Germ. Etwas das schäumt.

- Diaplasmata*, vocantur odoriferæ Confectiones, quæ ex siccis odoribus componuntur. *Plin.* Lib. 13. cap. 1.
- Diaprunis*, seu *Diaprunum*, est nomen Confectionis ex prunis, vel Electuarii, & quidem vel simplicis alterantis, vel compositi laxantis & solutivi. vid. *Disp.*
- Diapyema*, *Diapyesis*, *Diapyon*, Suppuratum & Suppurationem significat, unde & Medicamenta Suppurantia vocantur, suntque moderatè calida & humida, aliàs Maturantia dicta. *Gorr.* pag. 106.
- Diapyetica*, sunt Medicamenta pus maturantia. *Lex. Bl.*
- Diaronia*, i. e. Electuarium de Aromatibus.
- Diaromaticum essentiale* est Ambra moschata in forma sicca. Germ. Hauptstärkendes Ambra Pulver.
- Diarodomel*, fit de Melle & Rosis.
- Diarrhodon*, est Medicamentum ex Rosis factum & dictum, vel externum vel internum. Inter notissima Confecta vel Species, sunt *Species Diarrhodon Abbatis*, &c.
- Diasatyron*, est Confectio Venerem excitans. vid. *Dispens.*
- Diascinci* vel *Diascinu* est nomen Antidoti Mithridatii, Eupatoris, à basi Scinco ita dicti, quâ usus esse Rex adversus venena legitur apud *Gal.* 1. 2. de Ant.
- Diasmyrnon* vel *Diasmyrnes*, est nomen Collyriorum, quæ multum Myrrhæ recipiunt. *Gal.* Lib. 9.
- Diaspermaton*, est nomen Medicamenti topici vel Malagmatis ita dicti, quod semina recipiat, præsertim Fœnum græcum. *Gal.* Lib. 7. meminit tamen idem alterius interni, uti videtur, remedii *Diaspermaton* dicti, quod vim narcoticam obtinuit, quamvis Descriptionem non addiderit. *L. 5. M. Med.* cap. 13.
- Diaspoliticon Galeni*, ex Cumino & Nitro, egregium est in malo Hypochondriaco. Vid. *Etmüllerus*.
- Diatecolithu*, nomen est Medicamenti vel Antidoti, ita dicti à Lapide judaico, qui ingreditur, apud *Aginet.* Lib. 7. c. 11.
- Diatessa delton*, dicitur & tritus à *Mart. Rul.* & *Johns.* vid. *Diaceltateffa*.
- Diateffaron* seu *Diateffarum*, est Medicamentum ex quatuor Ingredientibus compositum, nempe ex Aristolochia, Baccis lauri, Gentiana & Myrrha, quæ Melle excipiuntur. Sed nomen nimis vile, pro tam egregio Medicamento. Externum est Emplastrum, quod videre est apud *Gal.* Lib. 5.
- Diatettigon*, id est Medicamentum ex Cicadis, epitheton Antidoti nephriticæ, apud *Aginet.* Lib. 7. cap. 11.
- Diatrion pipereon*, est nomen Specierum, vel Confectionis Stomachicæ, quæ recipit tria Piperis genera, album, longum & nigrum. *Gal.* Lib. 4. & *Dispensatoria*.
- Diatron*, *Diateon*, *Diafyon*, est Ulcus vetustum. Germ. Ein alter Schaden.
- Dibic*, i. e. Viscus quercinus. Germ. Eichen-Mispel.
- Dicalegi*, *Dikalegi*, *Dikalem*, id est Stannum 4. Germ. Zinn.
- Dicenteton*, est nomen Collyrii calidi & acris ex ærugine, misii, succo papaveris & Gummi parati, lachrymas moventis, quo *Agineta* usus.
- Dichalcon* & *Dichalcum*, est Pondus duorum æreolorum, continens tertiam oboli partem: Obolus enim habet æreola sex.
- Dichotomos*, significat in genere Divisum quid in 2 part. æq.
- Dichromos*, significat Bicolor. In specie dicitur de quibusdam Emplastris, quæ et Gilva dicuntur.
- Dicocta*, dicebatur & calefacta prius, & postea nive refrigerata, teste *Galen.* Lib. 7. Meth. Med. cap. 4.
- Distamnus albus*, vide Radices Distamni albi.
- Distamnus Creticus*, vid. Herb. Distamni Cretici.
- Didymæa*, est nomen Malagmatis vel Cataplasmatibus, ad Ischiadica & pleraq; alia similia mala utilis, cujus Descriptio habetur apud *Galenum* Lib. 10. de C. M. S. L. cap. 2.

- Diecholion*, est Medicamentum Foetum ejiciens.
- Dieidas*, est Lapis Pyrites. Germ. Feuerstein.
- Diemea*, est Vocabulum Paracelsicum notans peculiare S tus, qui Lapidibus insunt & inhabitant. *Phil. ad Ath. Lib. 1. tom. 13.*
- Diemi*, idem est quod Humecto & Madefacio *Hipp. d. 1. t. 5.*
- Dienez*, sunt S duriorum Lapidum habitatores, *Mart. Rul. & Johns.*
- Dies*, apud Medicos non solum Lucem, sed etiam Noctem complectitur. Dicitur alias Dies Naturalis, qui complectitur Mensuram temporis 24. horarum, Germ. Tag und Nacht. *Sign.* ☐, ☐.
- Dies & Nox*, est spatium 24. horarum. *Sign.* ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐.
- Diesis*, Transmissionem, Divisionem item Humectationem, vel Madefactionem notat. *Lexic. Brun.*
- Diethicos* h. e. percolatus. De Vino, quod & Vinum saccatum dicitur.
- Diexatum*, i. e. Anisum, Germ. Anis.
- Difajan*, est Gummi Bdellium.
- Difasue*, i. e. Electuarium. Germ. Pattsverge.
- Digerentia*, seu Præparantia sunt, quæ qualitates Caloris fermentativi, actioni resistentes, mutant.
- Digestio & Digerere* est Operatio Chymica, vel gradus Spagyricus alludens ad Stomachi humani Digestionem, in quo & per quem Materia decoquitur in Separationem puri ab impuro. Digestio hæc instituitur in Arena, in Cineribus, in Fimo equino, in MB. & VB. Digestio & Maceratio ferè unum & idem est. *Sign.* ☐, ☐.
- Digestiva*, vid. Digerentia.
- Digitellia*, *Aizoum minus*, *Crassula minima*, vid. Sempervivum minimum, Germ. Mauer-Pfeffer.
- Digitus Citrinus Avicenna*, & *Digitus Veneris*, vid. Rad. Satyrii, Germ. Ständerlein: Wurzel.
- Digitus Veneris*, aliquando *Nymphaea* ita nominatur, vid. Flores Nymphææ.
- Dihæmaton*, est nomen Antidoti adversus lethalia venena & sagittæ Vulnera; ita dicti, quod inter alia recipiat Sanguinem Anatis maris & foeminæ, & anseris. Descriptionem vide apud *Galenum*, Lib. 2. de Antidotis cap. 8. *Æginet. Lib. 7. cap. 11.*
- Dihalon*, dicitur Emplastrum ex Sale communi & Nitro paratum, valet ad ulcera sordida. *Ægineta Lib. 7. cap. 17.*
- Dikelegi*, *Dicalegi*, *Ditale*, est Stannum 4. Germ. Zinn.
- Dilatatio*, dicitur Pharmaceuticè de Effectu medicamentofo. Dilatare etiam aliquando sumitur pro Extendere, præsertim manibus emollire & tractare rem medicamentofoam apud *Scrib. Larg. num. 50, 205, 210, & 212.*
- Diluentia*, sunt Medicamenta quæ Sanguinem diluunt, potando nempe multum liquoris, v. g. *Coffèe & Thee.*
- Dilutum*, à diluo, quod est, dissolvo aliquid Liquore. Dicitur de formulis Medicamentorum Liquidis, v. gr. diluta Purgantia. *Libarv. Alchym. Pharmac. cap. 38. Tom. 2. pag. 220.* *Dilutum* à *Rulando* strictè sumitur pro Lixivio per Cineres vel Terram facto.
- Dilutum*, aliquando idem est quod Infusio.
- Dimidium*, quid significet notum est, frequenter illis additur in Medicina, quæ non perfectionem debitam acquisiverant, aut in quibus aliquid deficit. *Gal. 3. in 1. Epid. Tom. 5.* Exprimitur vulgò per particul. *Semis. S.*
- Dinica*, sunt Medicamenta contra Vertiginem parata.
- Diobolon*, est Pondus duorum Obolorum, sive Scrupuli unius 2j.
- Dioceffis*, Dispensationem significat. *Gal. cap. 1. de iis quæ in Med. t. 1.*
- Dion*, est nomen Mensis apud Macedones tantum, in cujus initium incidit Æquinoctium autumnale. *Gal. cap. 1. &c.*

- Dionysia*, nomen est Emplastri Heræ Cappadocis, quod mirabile habetur ad Abscessus, item ad Mammæ & Inguina, vim habens trahendi & per latentes meatus discutiendi. Descript. vid. apud *Æginet.* Lib. 4. cap. 18. &c.
- Dionysia*, est species Hederæ sic dicta à Baccho, qui Dionysius dicitur, quem Hederâ coronatum aliqui fingeant.
- Dionysius*, est Authoris nomen, cujus leguntur Collyria & Emplastra apud *Cels.* Lib. 6. cap. 6. &c. vel est nomen *Lapidis* five *Gemmae Nigræ* vel *Fuscæ, Duræ, Mixtæ* seu *Sparsæ*, rubentibus Maculis vel Guttulis, quæ trita ex ∇ a sapore Vini & odorem facit. Inde resistere fertur ebrietati, quia resolvit & expellit Vapores, undè fit ebrietas. *Gemma est præciosa*, vid. *Plin.* Lib. 37. cap. 10. &c.
- Dionysos*, nomen Collyrii apud *Æt.* Lib. 7. & referri potest inter *Dicaemyrna* & *Chiaca*. Nam & *Myrrham* continet.
- Dioptron*, idem quod *Lapis Specularis*, aliàs *Diaphones* dictus.
- Dios Anthos*, *Clavellata Herba*, *Trinitatis Herba*, *Jacea*, vid. Flores *Jacææ*.
- Dioscyamum*, *Hyoscyamum*, Germ. *Bnlsam-Kraut* / vid. Herb. Radices, seu Sem. *Hyoscyami albi*.
- Diospolitibon*, est compositum Medicamentum Carminativum, cujus genuinam Descriptionem tradit *Galenus* & *Ægineta*.
- Diostron*, est Medicamen Cutem inducens.
- Diota*, est Vas circulatorium, à duabus auribus, utrumque brachium Lateribus applicatum amplexantibus, dictum. Hujus inferior pars est in modum Cucurbitæ, cui impositus est Alembicus, in summo Canalem, qui Liquori infundendo inserviet, habens, in loco autem conveniente duobus rostris incurvatis, & in Cucurbitam à capitulo humorem condensatum evehenti- bus præditum. Germ. *Ein Geschir mit zwen Handhaben und zwen Röhren*.
- Diota*, & *Dyota*, est Vasculum vel Poculum, paratum ex Ligno juniperino, *Laricino*, *Betula* & *Cinamomo*, *Caryophyllis*, cum *Resina* incrustatum. *Rhod.* ad *Scrib.* num. 135.
- Diozatum*, *Obiezatum*, i. e. *Anisum*.
- Diphryges*, est genus Recrementi Metallici, quod subsidet, dum *Æs* in fornace fusum, Aquâ frigidâ perfunditur.
- Diploe*, est Vas duplex, quod Chymicis usu venit, uti quando Vas continens alio Vasi, *Arena*, *Cineribus*, aut ∇ a repleto imponitur. Germ. *Zwensfach* oder *Doppel-Geschir*.
- Diploma*, idem quod *Diploe*, sumitur aliquando pro *Linteo* complicato. *Zusammen gefalten Leinen-Tuch*.
- Diploos*, *Diplus*, i. e. *Geminatus*, duplicatus, duplex. *Hipp.* Lib. 1.
- Dipsacos*, nomen est Plantæ, quæ & *Labrum Veneris* & *Carduus fullonum* vocatur. Vid. Herbas.
- Dipsas*, nomen est Serpentis valdè venenati, à cujus læsione ægri vehementissimè æstuant & sitiunt & fatiscentes intereunt. *Galen.* Lib. de *Theriaca*.
- Diptamus Creticus officinalis* seu *Diétamnus Creticus*, vid. Herbas.
- Dipteris*, i. e. *Polypodium*, item *Fillicula* vel *Filix*.
- Dirædorius*, idem quod *Dirigenis*, Germ. *Regierend*.
- Dis*, Particula augens separationem, v. gr. *Discorda*, pro coquenda *Dissoluta*. De hac vid. *Rhod.* in *Lex. Scrib.*
- Disapofita*, i. e. *Difficulus* in *Cicatricem* devenientia.
- Discessus*, Chymicis peculiariter dicitur *Separatio* unitorum, cum penitus unita *Caloris solventis* potissimum efficaciam separantur, disceduntque. Hoc perficitur *Expiratione* & *Resolutione* *Commistorum*. *Discessus* per *Expirationem* est, cum pars in *Spiritum* attenuata discedit. Et *Expiratio* tunc nominatur principaliter, cum in *aërem liberum* elevatur, dimittiturque: Quando enim excipitur, *destillatio* vel *oratio* nuncupatur, quæ operationes nonnunquam pro *expiratione* famulantur. Est autem *Expiratio* in *humidis vapidisque*. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*

- Discus Solis*, dicitur Chymicis *Ytum vivum* ex *Sole*, sed aliis refertur inter non Entia.
- Discussientia*, Medicamenta sunt quæ humores impactos subtilitate dissolvunt. Ideoque idem sunt ac *Dissolventia*.
- Disfregis* vel *Defregis*, est Medicina Metallica desiccativa, & est duorum modorum. Una naturalis fossa cum Metallis, quæ est ex facto lapide. Altera est artificialis, composita ex quatuor Mineralibus, cujus Confectionem docet *Oribasius* Cap. de Vuln.
- Dispensatio*, vide *Dioecesis*. *Dispensationem* significat.
- Dispensator* in Medicina accipitur pro *Pharmacopœo*, præsertim quando occupatus est in componendis Medicamentis, ubi prius simplicia colligit & ordinatè collocat, dicitur in Officinis dispensare. *Archeus* quoque vocatur naturalis *Dispensator Mineralium* &c.
- Dispensatorium*, dicitur *Liber Pharmaceuticus*, continens omnia Medicamenta tam composita quàm simplicia, secundum mentem Doctorum, qui in hac vel illa urbe Praxin exercent, uti est *Amstelodamense*, *Augustanum*, *Bruxellense*, *Londinense*, *Norimbergense*, *Romanum* &c. Dicitur quoque *Pharmacopœa*. Ex hisce Medicamentis secundum Normam & Dosis *Officina Pharmaceutica* instruitur. Germ. *Ein Apotheken-Buch / oder Apotheken Werkstatt-Buch*.
- Dissipimentum Nucum*, Germ. *der Nuß-Sattel / oder Unterschied so zwischen den Nuß-Kern ist*.
- Dissolventia*, idem quod *Discussientia*.
- Dissolutio*, est quando Salia, Resinæ, aut aliud quid in *Voliove* Liquore dissolvuntur. Vel quando Corpora arte Chymicâ, in sua Elementa rediguntur. Germ. *Auflösuug*.
- Distillatio*, pro *Destillatione* sæpe usurpatur.
- Distracta*, dicuntur, quæ non leviter in ventre corrumpuntur.
- Distractio*, est qua Partes distrahuntur qualibet manente in sua homogenea. Itaque quasi *Divulsio* quædam hic fit diversorum ante cohærentium aut unitorum, citrà respectum Extractionis unius in altero existentis vel comprehensi. *Distractio* autem est duplex, *Separatio* aut *Calcinatio*.
- Divina Maria Magdalena*, & *Divus Georgius*, vid. *Rad. Valerianæ*, Germ. *Baldrian-Wurzel*.
- Divaporatio*, dicitur in siccis, fumidis vel halabilibus, *Exhalatio*. Nam Chymici Spiritum tam humidum habent quam siccum.
- Divaporatio*, instituitur in aliquo Vase, veluti, pro rei conditione, *Ollâ*, *Sartagine*, *Cucurbitâ* &c. Fitque gradibus caloris diversis.
- Divertallum*, *Paracelsus* dicitur quicquid ex Elementis generatur. Et est generatio Elementorum. *Mart. Rulandus*. Germ. *Was auß denen Elementen gehöhren wird*.
- Dives*, *Job. Fr. Picus Mirandula* lib. 3. de *Sole* cap. 4. ita descripsit: Is propriè *Dives* est, qui religione imprimis imbutus Christi, deinde sincerâ pollet Sanitate Mentis & Corporis, demum *Sole* & *Ytum* faciendi scientiâ præditus est. In *Theatro Chym.* Vol. 11. pag. 116, 368, 369.
- Divinum*, de *Divino* in Chymia vid. *Libav. de Æne Natur.* cap. 25. Item significat ☿ vid. infra *Sulphur*.
- Divisio*, de Operatione Pharmaceutica dicitur, quando Artifex v. gr. ☿ res mixtos in aliquas Partes dividit, vel *Massam Pilularum* in globulos vel alias partes dividit, vid. *Lexic. Scribon. Rhodii* pag. 376.
- Diuretica*, Urinalia Medicamenta sunt, quæ sanguinem incidendo & dissolvendo, serum per renes ad vesicam trant. Germ. *Urin-treibende Mittel*.
- Diuretica communia*, sunt sex: *Radices Apii*, *Brusci*, *Fœniculi*, *Genistæ*, *Petroselini*, *Asparagi*.
- Divus Georgius*, & *Divina Maria Magdalena*, vid. *Radices Valerianæ*, Germ. *Baldrian-Wurzel*.

- Diygros*, humidum, per humectatum significat, vel Dilutum.
- Diylismos*, Ligationem, Translationem vel Saccationem significat. Dicitur de Vino liquato. Plura lege apud *Linden*.
- Doal*, id est *Elemtis*, Sol vel Aurum, ☉. Germ. *Gold*.
- Doehme*, Palmum significat, sive Mensuram apud Græcos, quâ rerum dimetiuntur intervalla. Constat ex quatuor digitis, subintellige transversis, vid. *Dactylodoehme*, & *Palæste*.
- Doehon*, *Docon*, *Dolin*, i. e. Milium, Germ. *Hirß*.
- Doctiletus*, dicitur *Paracelso* quoddam Remedium contra Cancrum, legitur quoque *Doctyletus*.
- Doctor*, est notissimus honoris Titulus, quemadmodum Viris eruditis & in Artibus Scientiis & Facultatibus probè peritis & exercitatis, ita & artem Medicam ritè calentibus, publicâ Superiorum Autoritate, præviis examinibus & probationibus probè exantlatis, solenniter attributus.
- Doda*, *Dodra*, i. e. Papaver. Germ. *Mohn*.
- Dodecatheon*, est nomen Antidoti cujusdam ex duodecim simplicibus constantis, cujus Descriptio apud *Ægin*. Lib. 7. c. 11.
- Dodrans*, est nomen Ponderis & Mensuræ in quantitate, continua & discreta usitatum, significans tres quartas partes totius, v. gr. novem Uncias 3/4. aut duodecim Digitorum. Occurrit apud *Scrib. Larg.* num. 42.
- Dædyx* significat *Cochleare*, significat & *Radium* sive *Pistillum* cum quo aliquid in mortario tunditur. *Gorr.* p. 114.
- Dogma*, in genere Sententiam vel Opinionem de aliqua re vel Materia significat. Enimverò aliquando specialiter & accuratè *Dogma Medicum* dicitur, quod nititur verâ Ratione & Experientia. Hinc & *Medicina Dogmatica* & *Medici Dogmatici* &c. *Lex. Brun.*
- Dogmatica Medicina*, seu Rationalis, hujus Author fuit *Hippocrates* & post eum *Galenus*; qui Experientiæ Rationem addidit. Germ. *Ein Regelsmäßige Arzney*.
- Dogum*, *Dogumi*, est Lac, ex quo extrahitur Butyrum.
- Dolet*, id est ☉ rubeum, vel Atramentum rubeum.
- Dolicholithos*, hoc nomine appellavit *D. Georg. Hieron. Velschius* Lapidum genus, ex Comitatu Tyrolensi ad se allatum, nigricans, Phaseolos magnitudine & figurâ accurate repræsentans, attritione nonnihil odoratum *Ephem. Nat. Cur.* Ann. 1. Obs. 157.
- Dolium*, varium quoque usum habent *Dolia* in arte Medica & Pharmaceutica. Præsertim Vaporarii Hydropicorum per *Dolium*, meminit *Galen.* Lib. de Utilit. Resp. c. 4. *Doliola* ex Tamarice parata Splenetis proficua laudat *Rhod.* ad *Scrib.* cap. 128. parantur quoque ex *Larice*, *Betula*, *junipero*, *Herb. Nicotiana*. &c.
- Domantos*, i. e. *Chelidonia*. Germ. *Schel-Kraut*.
- Domicilium*, in quo Sal coquitur. Germ. *Rott*.
- Dominus Aeris*, vid. *Stannum* 4. Germ. *Zinn*.
- Dominus Elementorum* apud Chymicos est Argentum vivum.
- Donax*, est quædam species Carvi. *Plin.* Lib. 16. Cap. 37.
- Donum Veneris*, quid dicatur Chymicis, vide apud *Libav.* defens. I. contra *Scheunemann*, Tom. 3. Oper. pag. 20.
- Doria Echium*, est Buglossa, Germ. *Dachsen-Zunge* / vid. Flores, Herbas seu Radices Buglossæ.
- Doris*, *Doridos humor*, significat ∇ am marinam.
- Doron*, significat *Donum*, rem aliquam gratis ab altero acceptam. Itâ ipsa quoque *Medicina Donum DEI* jure dicitur. Itâ Sanitas inter bona temporalia præstantissimum *DEI donum* laudatur.
- Doronec*, Radix est similis Brancæ pulpi, & apportatur ex India.
- Doronicum*, vid. Radices *Doronici*, Germ. *Gembßen-Wurzel*.
- Dorbation*, i. e. *Valeriana*, Germ. *Baldrian*.

Dosis.

Dosis, est Medicamenti determinata Portio, sive quantum unicâ vice Aegro exhibetur, vel propinatur. Germ. Maß und Ziel einer Arzney / oder so viel man auff einmal einnimbt.

Doxiamon, *Doxiamon*, est Amomum. Germ. Stärck-Mehl.

Dracatium, id est Saturnus, Plumbum ꝑ Germ. Bley.

Drachma, est Pondus & Mensura. Duplex fuit olim, Ægyptiaca & Attica. Illa pendebat Obulum, hæc verò Scrupulos tres ꝑij. vel Obulos sex, ut & hodie in Officinis. Harum octo constituunt Unciam unam. Signatur signo ꝓ. *Drachma* octava pars Unciæ unæ, & nonagesima sexta pars libræ. Dicebatur & olim *Holca*, cujus nota fuit Δ . Gal. d. l. vid. Gorr. p. 115. Germ. Ein Drachma / oder 1. Quintlein / das vierdte Theil eines Loths.

Draco, est Vocabulum multæ significationis. I. est nomen *Piscis marini*, qui & *Arancus* à quibusdam vocatur, cujus plenior descriptionem legis apud *Aldrov.* Lib. 2. de Pisc. cap. 50. & vocatur *Draco marinus*.

Draco, significat II. quoque *Serpentem*, variæ formæ & magnitudinis monstrosæ, de quo legatur *Aldrov.* Lib. 2. de Dracon. & Serpent. cap. 12.

Draco, III. à Spagyricis frequentissimè tribuitur hoc nomen & *rio* sive *Draco vivo*, non solum in operationibus Lapidis Philosophici, uti videre est in Scriptis *Basilii Valentini*, & passim in *Theatr. Chym.*

Draco Chymicus, est Materia Lapidis Philosophici.

Draco herba, *Draco hortensis Gesneri*, est Dracunculus esculentus hortensis, Germ. Ransers-Gallat / oder Dragan / vid. Herbas.

Draco mitigatus, est & ꝑtus dulcis, Germ. Bersüßtes Quecksilber.

Dracona, vid. Rad: *Contrayerv.* Germ. Gift-Wurzel.

Dracones duo Quercetani sunt I. ꝑtum vivum æatum. & 2. Regulus ꝑ niii. Libar.

Draconites, *Dracontias* sive *Drachates*, est nomen Gemmæ lapideæ, de qua *Plin.* pluribus, Lib. 37. cap. 10. & *Solin.* cap. 33. quod fiat è Cerebro Draconum, sed nisi viventi abscindatur, nunquam gemmæ scit, invidia animalis mori se sentientis. Igitur dormientibus Draconibus caput amputari debet, & ita auferri &c.

Draconthema, est Sanguis Draconis, vid. Ulrach, Germ. Drachen-Bluth.

Dragontea seu *Dracontii* & *Dracunculi Radices*, vid. Radices Bistortæ seu Serpentar. Germ. Natter-Wurzel.

Dragontium, *Dragantum*, id est ꝑ Hispanicum. Mart. Rul.

Dragantum, *Vitriolum* vulgò *Zegi*, quadruplex est. 1. Indicum & Arabicum, 2. flavum, 3. Cyprinum quod *viride*, 4. *Terra Francisca*, *Atramentum*. Germ. Schwarz Atrament. Sign. $\boxplus$

Dragantum & *Dragagantum*, aliquando Gummi vide *Tragacanthum*.

Dragea idem quod *Tragea* apud *Forestum* libro 3.

Dragma, vid. *Drachma*. Germ. Ein Quintlein.

Dragnos, dicitur *Pugillus*, quantum tribus digitis comprehenditur. *Hippoc.*

Dragos, i. e. Manipulus. Germ. Eine Hand voll. (Libro 2.)

Drastica, sunt Medicamenta prælentissima. *Lex. Blanc.*

Drif seu *Driff* est $\boxtimes$ na seu *Terra Virginea*. *Helmontio* dicitur *Lapis Butleri*, vel ejusmodi potestativum fermentativumque Remedium, *Butler*. Paratur ex *Usnea*, *Sale marino*, & *Ente* ꝑris cum *Ichtyocola* soluta &c.

Drimyleon, id est *Leo acris*, ità impudentissimè appellasse *Menodotum* Empiricum omnes Medicos & Philosophos, qui ratione niterentur, testatur *Galenus*. Lib. de Subs Empir. Cap. 13.

Drioballanos, i. e. Glans, Germ. Eine Eichel.

Driofagus, est species *Quercus*. Germ. Eine Eiche.

Driopister dicitur *Polypodium*, maxime quod in *Quercu* nascitur. *Galen.* Lib. de simpl. facult.

Dropacistos dicitur vel de *Dropacibus*, vel de similibus Topicis medicamentis.

Dropax est Medicamenti rubificantis forma quædam interdum liquidioris, in modum *Malagmatis*, interdum siccioris, *Emplastri* modo, prout usus exigit parata

- parata vel ad alimoniam & vitam partibus conciliandam, vel etiam ad vitia inveterata & contumaciora educenda, inventa &c. Vid. *Morell. Schraed. Hoffm. Eyselium* &c.
- Drosatum**, idem quod Rosatum. *Keuchen. d.L. pag. 226.*
- Drosera**, & **Drosium Dioscoridis**, *Stellaria*, *Alchimilla*, Germ. *Ohwraut / Galsden Gänserich* / vid. *Herb. Alchimillae.*
- Drosomeli**, *Aëromeli*, *Mel aëreum*, *Mel roscidum*, vid. *Manna.*
- Drosos**, vid. *Ros.* Germ. *Zhu.*
- Drupa**, est nomen Olivæ, q. d. Decidua, Caduca. *Ægin. lib. 1. cap. 18.*
- Dryinus**, nomen est Serpentis venenosissimi & foetentis cujus meminit *Galenus* libro de Theriaca ad *Pison. c. 8. Ægineta Lib. 5. cap. 15. Aldrov. Lib. 1. H. Serp & Dracon. cap. 14.* dicitur & *Chelydros.*
- Drypetes** vide *Drupa.* Dicitur etiam *Drupus*, de Aliis Fructibus maturis & deciduis. *Gorreus d.L.*
- Drys**, *Quercus*, Germ. *Eychbaum* / vid. *Lignum Quercinum.*
- Duamir**, species est Serpentum ingredientium compositionem Theriacæ, sunt ergo *Viperæ.*
- Dubeteoleph**, est Compositio è *Carabe* & *Corallio.* *Mart. Rul. & Johns.*
- Duciomum**, i. e. *Carpobalsamum.*
- Ductilis**, *Ductibilis.* *Metalla Ductibilia* vocantur omnia, quæ sunt liquabilia, quæ originem ducunt ex ξ rio &c. *Richard. Anglicus, in Corr. cap. 5.*
- Dudaim**, est *Mandragora Schraed. Lib. 4. cl. 1. num. 201.*
- Duelech**, vid. *Dulech.*
- Duella**, est tertia Unciæ pars, octonis Scrupulis terminata.
- Duenec** est ξ rius Philosophorum, qui & *Leo viridis*, *Dux solutivus Ori*, vocatur *Libav. Apoc. Hermet. part. post. in Procem.*
- Duenech**, est *Antimonium.* ξ . Germ. *Spieß-Glaß.*
- Duenege** est *Vitriolum viride.* θ . Germ. *Kupffer-Wasser.*
- Duenez**, *Daeneck*, *Azet* est *Limatura ferri.* Germ. *Ensen Fense.*
- Dulbul**, *Herba* est quæ nascitur in mari, & dicitur *Ogaga.*
- Dulcamara**, *Amara dulcis*, *Glycypticron*, Germ. *Hürsch-Kraut.* vid. *Herbas.*
- Dulcedo**, *Dolcor*, *Dulcis* dicitur de qualitate Gustali, sive Sapore vel Materiâ suavem Saporem habente, & moderato suo calore cognata & familiari, Germ. *Die Süsse oder Süßigkeit.*
- Dulcedo ξ ni**, est *Altey* vel *Cerussa* & *Saccharum ξ ni.*
- Dulciorius**, vocatur *Pistor*, qui panes mellitos conficit, sive *bellaria* & *placantas* ex *Melle.* *Gal. Lib. 1. de Serm. cap. 4.*
- Dulcor**, est *Mustum* coctum usque ad tertiam partem. *Dioscorides.*
- Dulcoratio**, idem quod *Edulcoratio*, Germ. *Bersüßung.*
- Dulech**, *Duelech*, terminus est *Paracelsicus* & *Helmontianus.* *Rulandus* ita descripsit: *Dulech*, est *Tartari* species, in humano corpore, *Lapis spongiosus*, periculum & dolorem maximum creans. Verum *Paracels.* contra distinguit à *Tartaro*, dicens, esse *Medium* quod inter *Tartara* & *Calculos*, *Lib. de Morb. tartareis cap. 11. & alibi.* Quid *Helm.* de *Duelech* statuat, vidé in *Tractatu de Lithiasi. cap. 2, 3, 4. & seqq.*
- Dunequer**, est *Borax.* μ . Germ. *Borax.*
- Dunios**, est *Serpens* qui habitat in *Litiis.*
- Duo Fratres** *Edar* & *Michati.*
- Duo Fratres** $\left\{ \begin{array}{l} \text{♂} \ \& \ \text{♀} \\ \text{♁} \ \& \ \text{♂} \end{array} \right\}$ *Mart. Rul. & Johnson.*
- Dupondium** est nomen *Ponderis*, pendetque *Drachmas* quatuor ξ iv. vel *Unciam* semis ξ ß. *Galen. Libro de Pônd. & Mensuris.*
- Duracina**, epitheton *Malorum Perficorum*, ceu *peculiaris Species*, à quorum nucleis cultro aut dentibus *Caro* ægrè avellitur. *Long. Lib. 1. Ep. 67.*
- Durdales**, dicuntur *Paracelso* *Spiritus corporei*, inhabitatores arborum. *Philos. ad Athen. Lib. 1. text. 13.*
- Durusa-*

- Durusataris*, est Res quæ volvitur super Arborem antiquam, quæ fert Glandes. Vel est Lanugo quæ pendet & involvitur in magnis Arboribus, sicut Uva.
- Dux*, Chymicis vocatur & Philosophorum, vid. *Duenec*.
- Dynamis*, significat Facultatem, Potentiam à qua Actio procedit. Vel ita describitur, quod sit Proprietas totius Substantiæ vel Essentiæ. *Galen*.
- Dyota*, vide Diota. *Lex. Brun*.
- Dys*, Particula aliis vocabulis præfigi solita, notat Imperfectionem, Difficultatem, Malignitatem, vel tale quid, in genere nil Boni, sed potius Malum quid significat, verbi gratiâ, *Dysenteria*, *Dysthymia*, *Dysuria*, &c. Vid. *Dieterich* Num. 215.
- Dys*, ita à Medicis præscriptum, legendum est *Dysentericum*.
- Dysenterica herba*, *Astariæ flore luteo*, *Conyza Medica*. Germ. *Rubkraut* / vid. *Herb*.
- Dysis*, i. e. Occasus. Usurpatur de Altris, Sole, Luna & reliquis. vid. *Lind*.
- Dysoneiros*, est epitheton, quod significat Insomnia perturbans, Somnum per Insomnia molesta inquietum reddens. Legitur apud *Dioscorid*. Lib. 5. cap. 7. de Vino novo &c.
- Dysrachitis*, est Nomen Emplastrum apud *Gal*. Lib. 5. de C. N. P. G. cap. 3. valet ad Fistulas, callosos Sinus &c.

E.

- Arsen*, dicitur Cinamomum. Germ. *Zimmet*.
- Ebanus*, *Ebenus*, *Ebus*, & *Ebirus*, est Lignum nigrum, non habens lineationes, sed in soliditate & subtilitate sua est similis Cornu; quando frangitur, mordicat linguam, & est styptici saporis, si ponitur super prunas, bonum perfert odorem. Ejus Rasura in vino cocta, Collyria præbet satis proficua. Germ. *Eben-Holz*.
- Ebel*, est Juniperi, seu Salviæ Semen.
- Ebenus* seu *Hebenus* & *Ebenum* seu *Hebenum Lignum*, exoticum Lignum est, cujus Arborem depictam habet *Dominicus Chabreus*, vid. Lignum Ebenum.
- Eboris Rasura*, Germ. *Helffenbein-Schabsel*. vid. Rasura seu Scobs.
- Ebsemech*, nomen est Argenti vivi ex Cambar æti, *Logn. Harm. Chym.* cap. 1. in *Th. Chym.* Vol. 1. Pag. 728.
- Ebullitio*, dicitur species Effervescentiæ vel Elixationis, fortioris Materiæ liquidæ cum generatione Bullarum, à calore fortiori. Sumitur & pro Fermentationis gradu majori. Vid. Fermentatio. *Sign. As*.
- Ebulus*, *Chamaeacte*, *Sambucus humilis*, Germ. *Attich* / vid. *Baccæ*, *Herb.* vel *Rad*.
- Ebur*, est Dens Elephantis, animalis quadrupedis, omnium Animalium terrestrium maximi, ex Regno Pegu, Germ. *Elephantdt* / *Helffandt* / oder *Helffenbein* / ex quo præparatur *Ebur ustum*, seu *Spodium ex Ebore*, & *Eboris Rasura*, Germ. *Gebrannt Helffenbein* / oder *Helffenbein-Schabsel*.
- Ebur fossile*, vid. Unicornu fossile. Germ. *Begraben Helffenbein*.
- Ebur ustum* seu *Spodium de Ebore*, Germ. *Gebrandt Helffenbein*.
- Ecalcidos*, est nomen Mensis Octobris, item Fuligo pendens trabibus & parietibus ex fumo facta.
- Ecbolica*, sunt Medicamenta, quæ Fœtum in partu difficili expellunt. Item Medicamenta quæ Abortum concitant.
- Eccatharticum*, est Purgans per Exteriora, scil. per Poros cutis, competitque amarum & nitrosus. *Galen*. Lib. 5. de S. F. cap. 12. &c.
- Ecchyloma*, *Ecchylosis*, est Extractio seu Extractum. *Lex. Brun*.
- Ecclesiastica Personæ*, in Officio publico constitutæ, in quo satis habent quod agant circa Animarum salutem, Chymica Medicamenta præparare & vendere non licet. *Rolf. Chym.* pag. 15.
- Eccoprotica*, idem quod *Cathartica*.